Genelge 2014/21 - Gümrük Kanununun 235/5 maddesinin Hk

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü Sayı: 68866864/010.06.01 Konu: Gümrük Kanununun 235/5 maddesinin uygulanmasında karşılaşılan farklılıklar GENELGE (2014/21) İlgi: 16.7.2013 tarih ve 2013/23 sayılı Genelge.

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: 68866864/010.06.01 **Konu**: Gümrük Kanununun 235/5 maddesinin uygulanmasında karşılaşılan farklılıklar

GENELGE (2014/21)

İlgi: 16.7.2013 tarih ve 2013/23 sayılı Genelge.

Bakanlığımıza intikal eden yazı ve olaylardan, Gümrük Kanunun 235 inci maddesinin 5 inci fıkrasının uygulamasında;

a) Transit beyannamesinde beyan edilen eşya dışında tespit edilen "beyan harici" eşyaya uygulanacak ceza,

b) 5607 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılması durumunda Kanunun 235/5 maddesi uyarınca da işlem yapılıp yapılmayacağı,

c) Farklılığın tespit edildiği durumlarda göz önüne alınacak ticaret politikası önlemleri ve gümrük vergilerinin kapsamının belirlenmesi,

hususlarında gümrük idareleri arasında farklı uygulamaların söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. Bilindiği üzere Kanunun 235/5 maddesi “…..Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve transit rejim beyanında bulunulan serbest dolaşımda olmayan eşyanın, beyan edilenden belirgin bir şekilde farklı cinste eşya olduğunun tespiti halinde, farklı çıkan eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.” hükmünü amirdir. Anılan maddenin uygulanmasına ilişkin Gümrük Yönetmeliğinin 278 inci maddesinde belirgin bir şekilde farklı cinste eşya “…Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek transit rejimine konu edilen serbest dolaşımda olmayan eşyanın giriş

gümrük idaresinde yapılan kontrolü neticesinde, beyan edilenden açıkça farklı olduğu tahlil, teknik inceleme ve araştırmaya gerek olmaksızın kolayca anlaşılabilen ve gümrük vergileri ve/veya ticaret politikası önlemleri açısından farklılık oluşturan eşya…" olarak tanımlamıştır. Ayrıca Gümrükler Genel Müdürlüğünün ilgide kayıtlı Genelgesi ile de uygulamaya açıklık getirilmiştir.

Öte yandan, Gümrük Kanununun 3 üncü maddesinin 8, 9 ve 10. fıkraları gümrük vergilerini;

8. a) "Gümrük vergileri" deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

9. "İthalat vergileri" deyimi,

a) Eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;

10. "İhracat vergileri" deyimi,

a) Eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri;" olarak tanımlamakta; Gümrük Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin n fıkrası ise ticaret politikası önlemlerini "…Gözetim, korunma önlemleri, miktar kısıtlamaları ve ithalat veya ihracat yasaklamaları gibi eşyanın ithal ve ihracı ile ilgili hükümlerle belirlenmiş tarife dışı önlemler…" olarak tanımlamıştır.

Bu itibarla, transit rejimi kapsamında yapılan işlemlerde;

a) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen araç, taşıdığı eşyaya ilişkin olarak daha önce düzenlemiş veya girişte düzenlenen bir transit beyanına ilişkin belge (TIR Karnesi, T1, T2, TR gibi) ile ülkemizde transit rejimini başlatmaktadır. Gümrük idaresine sunulan transit belgesine konu eşya araç içerisinde tam olarak bulunsa bile araca ilişkin beyanın bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle, gümrük idaresine transit rejimine ilişkin belge (TIR karnesi, T1/T2, TR vs.) sunulmakla, araçta yalnızca bu beyana konu eşyanın yer aldığı bunun dışında

başkaca bir eşyanın bulunmadığı beyan edilmektedir. Ayrıca, beyan edilmeyen ve belirgin bir şekilde farklı cinste olduğu anlaşılan eşya gümrük idaresince yapılan denetim ve muayene neticesinde ortaya çıkmakla söz konusu tespit yapılmasa, eşyanın işlemleri gümrük idaresine sunulan transit evrakı üzerinden yerine getirilerek araç sevk edilmiş olacaktır.

Bu nedenle, giriş gümrük idaresinde sunulan veya düzenlenen transit belgesi (TIR Karnesi, T1, T2, TR gibi) konusu eşyanın yapılan kontrolü sonucunda gümrüğe sunulan transit beyanında yer almayan (örn. transit beyanında mobilya beyan edilmesine rağmen, mobilya ile birlikte oto yedek parçası tespit edilmesi gibi) ve Kanun, Yönetmelik ve Genelge hükümleri çerçevesinde açıkça belirgin bir şekilde farklı cinste olduğu anlaşılan eşyanın tespit edilmesi durumunda Kanunun 235 inci maddesinin 5 inci fıkrası hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

b) Diğer taraftan Gümrük Yönetmeliğinin 579 uncu maddesi "...(1) Bir fiilin hem Kanunun hem de kaçakçılıkla mücadele veya diğer ceza koyan kanunların kapsamına girebilecek olması durumunda, idare amiri durumu inceleyerek olay dolayısıyla, aynı zamanda diğer kanunlara göre işlem yapılıp yapılmayacağını tespit eder. (2) Soruşturma veya kovuşturma sonucunda Kanunda tayin edilen cezalardan daha ağır bir para cezasına karar verildiği veya fiilin suç teşkil ettiğine ve suçtan dolayı yaptırım uygulanmasına karar verildiği takdirde, kararın kesinleşmesi ve hükmolunan paranın tahsili şartıyla Kanuna göre verilmiş olan ceza kaldırılır ve alınmış olan para geri verilir." hükmünü amirdir.

Söz konusu madde hükmü uyarınca, Türkiye Gümrük Bölgesine girişte yapılan kontrol neticesinde Gümrük Kanununun 235/5 maddesinin uygulanması, aynı fiilin gerek 5237 sayılı TCK, gerek 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu gerekse ceza koyan bir başka Kanun uyarınca suç teşkil etmesi durumunda, ilgili Kanunlar uyarınca konunun adli makamlara intikal ettirilmesine engel teşkil etmemektedir. Ya da tam tersine, konunun ilgili Kanunlar uyarınca adli makamlara sevk edilmesi Kanunun 235/5 maddesinin uygulanmasını engellememektedir. Bu tür durumlarda, Yönetmeliğin 579/2 maddesi hükmü uyarınca ilgili idarece işlem yapılması gerekmektedir.

c) Belirgin bir şekilde farklı cinste olduğu anlaşılan eşyanın ticaret politikası ve/veya gümrük vergileri açısından farklılık oluşturup oluşturmadığının tespitinde; ticaret politikası önlemlerinin Gümrük Yönetmeliğinin 3/n fıkrasında belirtildiği üzere eşyanın ithali ile ilgili hükümlerle belirlenmiş tarife dışı önlemlerin tamamı olarak değerlendirilmesi, ayrıca eşyanın statüsüne ya

da menşeine ilişkin beyan sahibince sunulan/sunulacak A.TR, EUR.1, T2 belgesi gibi menşe veya dolaşım evrakının gümrük vergileri ya da ticaret politikası önlemleri bakımından yapılacak değerlendirmelerde dikkate alınması gerekmektedir. Bu tür bir evrak sunulduğunda, gümrük idaresince evrakın eşyayı temsil edip etmediği, usulüne uygun düzenlenip düzenlenmediği kontrol edilecektir. Ancak, bu Genelge'nin (a) fıkrasında belirtilen beyan harici bir eşyanın bulunması durumunda, söz konusu eşya transit belgesine hiç konu edilmediğinden, gümrük vergileri ya da ticaret politikası önlemleri açısından lehe bir durum oluşturup oluşturmadığının tespitinde beyan sahibince sunulacak eşyanın statüsüne ya da menşeine ilişkin evrak dikkate alınmaksızın ilgili Kanun, Yönetmelik ve Genelge hükümlerine göre değerlendirme yapılacaktır. Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Remzi AKÇİN Bakan a. Müsteşar V.

DAĞITIM: Merkez ve Taşra Teşkilatı **Ticaret Bakanlığı için Tıklayınız.** **Mevzuat için Tıklayınız.**